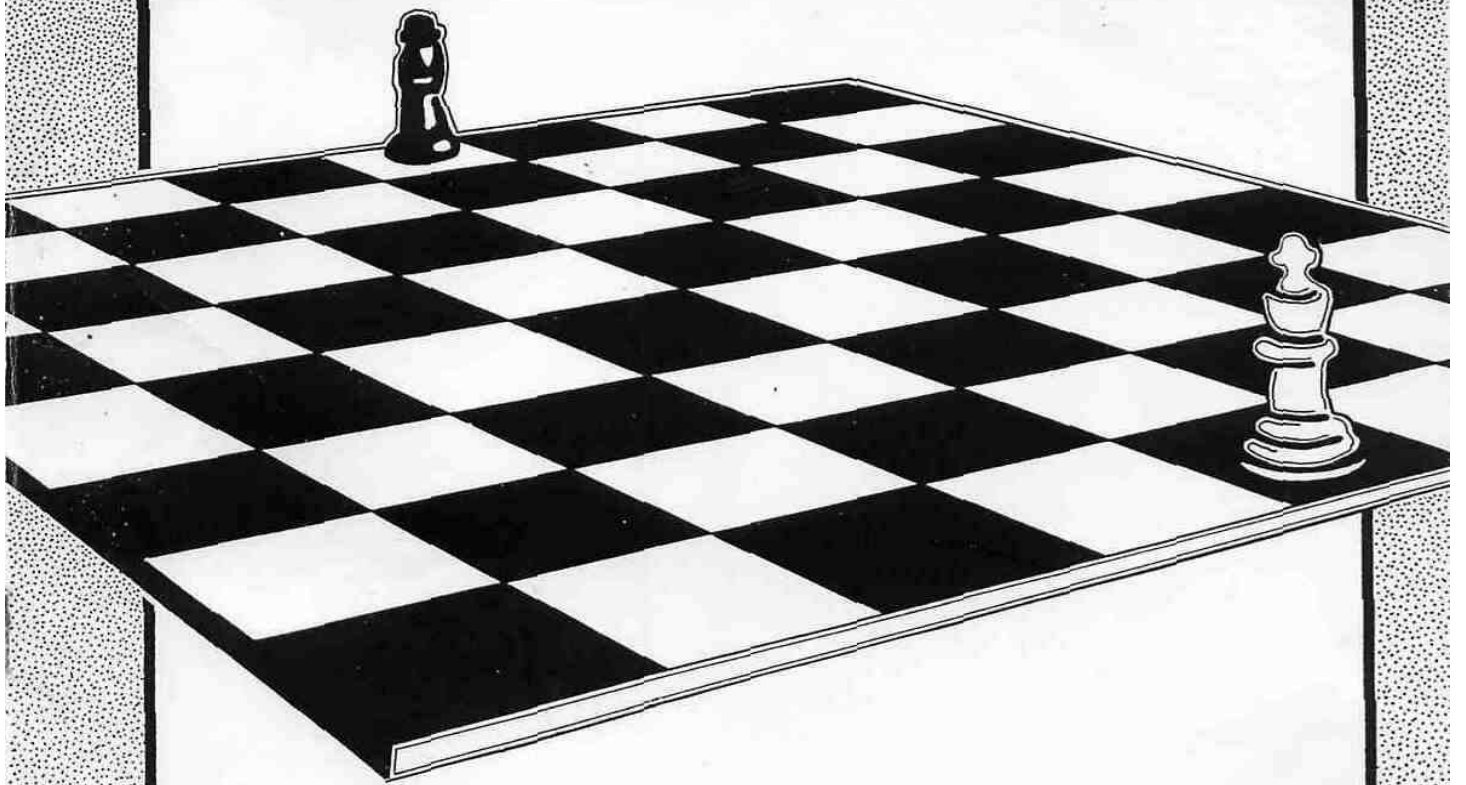

JAARGANG — 6
NUMMER — 1

H. Janssen

Schaken is interessant genoeg om een
leven mee te verkoopen.

AANZET

SCHAAKCLUB • HOOGEVEEN

A A N Z E T is het maandblad van de
S C H A A K C L U B H O O G E V E E N

=====

Voorzitter: R. H. Straat
 Eikenlaan 30
 Hoogeveen
 05280 - 75445

Secretaris & : J. van Eijk
Redactie : Schuttevaer 31
 Hoogeveen
 05280 - 75091

Penningmeester: L. de Jonge
 Wilgencamp 16
 Hoogeveen
 05280 - 67023

Wedstrijdleader: W. Stevens
 Lagelandkamp 21
 Pesse
 05281 - 1685

Jeugdleider (dinsdag): J. Oldenkamp
 Eikenlaan 64
 Hoogeveen
 05280 - 77576

Jeugdleider(vrijdag): L. de Jonge
 Wilgencamp 16
 Hoogeveen
 05280 - 67023

Clublokaal: Gebouw Salawaku
 Zuidwoldigerweg 7
 Hoogeveen

Clubavond: Junioren:
 Dinsdagavond 18.30 - 19.30 uur
 Aspiranten: (12-18 jaar):
 Vrijdagavond 19.00 - 20.00 uur
 Senioren:
 Dinsdagavond 19.45 - 24.00 uur

Contributie: senioren: f 100,= per jaar

 aspiranten: f 45,= per jaar
 junioren: f 30,= per jaar
 bankrek. nr. 49.77.72.590 (AMRO)
 tnv. Schaakvereniging Hoogeveen

Het nieuwe seizoen.

Ziezo, de kop is er weer af. De competitie is (pas) weer gestart, en dus zal ook het clubblad weer bij de schakers moeten komen. Veel te melden valt er uiteraard nog niet. Na twee rondes is er nog maar weinig te zeggen. En de Nosbo moet nog wakker worden, dus ook over dat terrein heb ik weinig te vertellen. In dit nummer daarom maar wat hap-en-snap werk, nog het overzicht van de financiën van het afgelopen seizoen, en een nieuwe omslag en iets anders stijl van belettering.

Maar dat is, omdat uw redacteur maar moeilijk stil kan blijven zitten (zowel letterlijk als figuurlijk) en steeds weer op zoek is naar veranderingen en verbeteringen.

Ik wens u allen - maar vooral onze nieuwe leden, de heren Eggersman en Doornbos - nog veel schaakplezier in het komende seizoen.

JvE

De jaarvergadering.

Als steeds de spannende start van een nieuw seizoen: de jaarvergadering. Een prima opkomst, zo'n 20 leden meldden zich present. Zij konden meebeslissen over het wel en wee van de club. Over hoe het afgelopen seizoen is gegaan, en over hoe het in 91/92 verder zou gaan. Er zijn een paar belangrijke besluiten genomen.

* Allereerst over het afgelopen seizoen:

De heer Oldenkamp was iets meer tevreden over onze behandeling van de klokken. Vorig jaar had hij 10 defekte toestellen, nu nog maar 2. Altijd nog twee teveel. We zullen zuinig moeten blijven met deze delicate mechanismes! Daarom bij vluggeren en in tijdnood: op de knop drücken, niet slaan!

* Over het funktionieren van de penningmeester bestond ontevredenheid. En niet geheel ten onrechte. De kascommissie kon de stukken niet goedkeuren: de administratie was onoverzichtelijk en niet geheel correct. Enkele fouten waren aanwijsbaar. Na enig heen en weer gepraat werd ad hoc een kleine commissie gevormd onder leiding van de heer Krol (die tenminste weet hoe je een administratie dient te voeren). Als het goed is, vindt u elders in dit nummer het verslag van hun bevindingen, alsmede een nieuwe begroting, en de voorstellen om die begroting sluitend te maken.

* Het interne competitierglement krijgt er nog een paar regeltjes bij. Ten behoeve van Christiaan Mol is een oude regel voor scholieren weer van stal gehaald. Tegen hem (en evt. andere scholieren die aan de seniorencompetitie deel gaan nemen) wordt er met een afwijkend tempo gespeeld, namelijk 35 zetten in 1½ uur (i.p.v. 40 zetten in 2 uur).

* Er ontstond ook een uitvoerige discussie of we een derde zestal in een (regionale) Nosbo-groep moesten inschrijven. Er kon toen niet tot een besluit gekomen worden.

* De heer de Jonge werd, niet geheel onverwachts, benoemd als de nieuwe penningmeester.

* Het Nieuwjaarstoernooi zal geen verdere voortgang meer vinden. De praktische baten voor de club waren nihil; in feite is het alleen maar een prestigekwestie om dit toernooi te handhaven. De beslissing om er een streep onder te zetten was dan ook snel gemaakt. Er wordt nu gedacht om een wat meer op propaganda gerichte activiteit te organiseren.

Bijvoorbeeld een schaakinstuif, met wat schaakcomputers, een simultaan, een schaaklesje ... Hier wordt dus nog naarstig aan gedacht.

Er kwam verder nog wel het een en ander ter sprake, maar geen wezenlijke dingen meer. De heer Jansen nam officieel de kampioensbeker in ontvangst, terwijl de Jonge en v Wetten hun prijsjes voor hun groepskampioenschap kregen. Wim Stevens kreeg een schaakbord uitgereikt als dank voor zijn prima wedstrijdleiderschap. De twee te verloten borden kwamen terecht bij de heren Jonkers en Oldenkamp.

JvE

sterker schaken

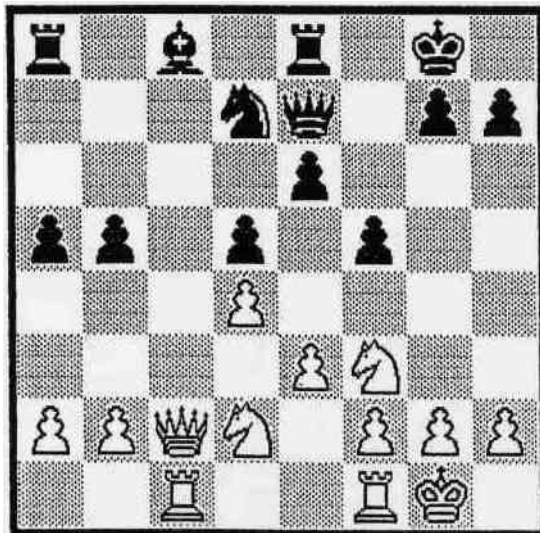
In het schaakspel zijn taktische en positionele kenmerken te vinden. De taktische grapjes zijn in de praktijk wel te leren. Iedereen trapt wel eens in een paardvorkje, of een aftrekschaakje - en daar leer je van, tenslotte.

De positionele factoren zijn moeilijker te leren. Om iedereen de gelegenheid te geven ook hierin wat te oefenen, loopt er dit seizoen een serie met positionele testen. Achterin het nummer staan de oplossingen met een puntenwaardering. Aan het eind van het seizoen kunt u aan het behaalde puntentotaal zien, hoe goed (of hoe slecht) uw positiegevoel is.

Test 1.

Orthodox Damegambiet.

1. d4 Pf6 2. c4 e6 3. Pf3 d5 4. Pc3 Le7 5. Lg5 0-0 6. e3 Pbd7 7. Te1 c6 8. Dc2 Te8 9. Ld3 dxc5 10. Lxc4 Pd5 11. Pe4 f5 12. Lxe7 Dxe7 13. Ped2 b5 14. Lxd5 cxd5 15. 0-0 a5

1.

Plan A.

Het bezetten van de zwakke velden c5 en e5.

Naar mijn mening ligt wit's voordeel aan de slechte loper op c8, de controle over de c-lijn, en de zwakte van de velden c5 en e5. Maar deze velden worden verdedigd door het zwarte paard, zodat ik eerst het paard op d7 kwijt moet zien te raken om van de zwaktes te kunnen profiteren. Daarom speel ik 16 Pb3, met als idee Pc5

De bedoeling van deze manoeuvre is om een paar paarden te ruilen, zodat ik een blijvende controle over veld e5 verkrijg met het paard op f3.

Wanneer ik dit plan heb voltooid, en zwart ruilt de paarden, dan neem ik met de dame op c5 terug om de c-lijn open te houden. Als zwart ook nog de dames ruilt kan ik alsnog de torens verdubbelen.

Als zwart de paarden niet ruilt, doe ik het; in ieder geval hou ik zo de controle over de c-lijn en veld e5. Bij het uitvoeren van dit plan ben ik niet bang voor verdere vereenvoudigingen, omdat een eventueel eindspel van paard tegen looper zeer gunstig voor wit zou zijn omdat de zwarte looper slecht is.

Plan B. Creëer een vrijpion.

Ik denk langs dezelfde lijnen als in plan A, maar volgens mij houdt wit na het ruilen van de zware stukken op de c-lijn te weinig voordeel over (het goede paard versus de slechte looper) om het eindspel te kunnen winnen. Ik besluit daarom om het ruilen van de zware stukken te voorkomen door het zwakke veld c5 te bezetten door middel van de manoeuvre Pb3-c5. In tegenstelling tot het vorige plan wil ik met de pion op c5 terugnemen na een eventuele ruil. Zo hou ik de c-lijn gesloten en verkrijg ik tevens een vrijpion.

Dus speel ik 16. Pb3 met als mogelijke voortzetting 16. .. b6, 17. Pc5 Pxc5 18. dxc5. In deze positie denk ik een tastbaar voordeel te hebben omdat zwart niet met zijn looper het ideale blokkadeveld c6 kan bereiken, omdat ik dan zelf c6 speel.

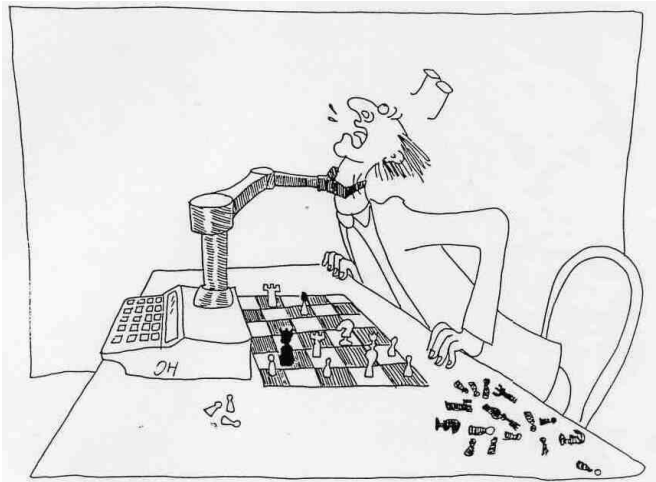
Plan C. Verdubbel de torens op de C-lijn.

Ik denk dat het belangrijkste thema in deze stelling ligt in het feit, dat zwart mijn controle over de c-lijn bedreigt met .. La6 en .. Tec8. Ik denk daarom dat het zaak is zo snel mogelijk de torens te verdubbelen en gebruik te maken van de mogelijkheid om binnen te dringen op de zevende rij. Dus speel ik 16. Db3, en na het waarschijnlijke antwoord 16. .. La6 denk ik 17. Tc7 te spelen. Behalve dat dit met mogelijk maakt de torens te verdubbelen, dreigt nu ook Pe5.

Zwart's mogelijkheid om alle torens te ruilen maakt mij niet bezorgd. De looper op a6 is gebonden aan de verdediging van de b-pion, zodat zwart geen tegenaanval kan voeren over de c-lijn.

KIES UW PLAN: A B C

Geef kort taktische redenen aan waarom u een bepaald plan verwierp!

Jansen snelschaakkampioen.

Tegen het eind van het vorig seizoen werd om de traditionele wisselbeker voor het snelschaken gestreden. Na acht ronden werd de heer Jansen ongeslagen kampioen. En eigenlijk is die eerste plaats geen moment in gevaar geweest.

Ook de overige prijswinnaars zijn voor de ingewijden niet onbekend: Christiaan Mol en Tino Jonker gingen weer eens met een taart naar huis. Evenals de heer Doornbos - tweemaal is deze op een clubavond geweest, en tweemaal keerde hij met een taart naar huis...

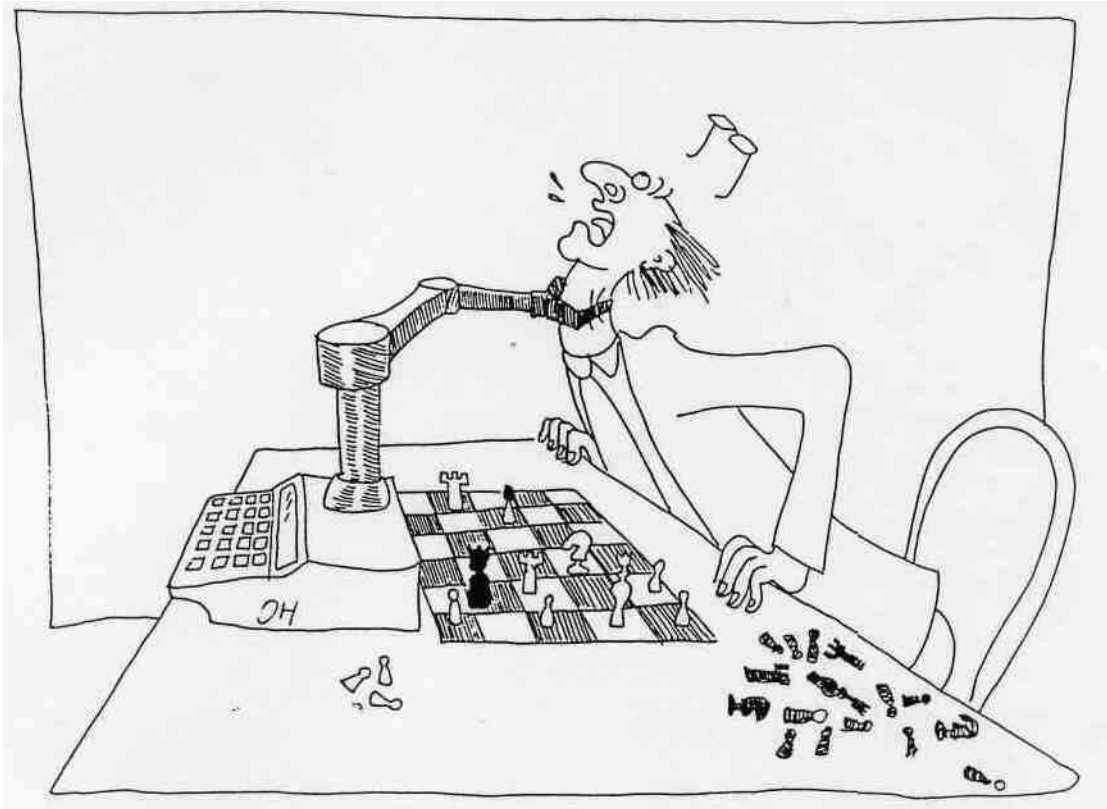
Het computer-programma van Tino zorgde al in de eerste ronde voor een paar stevige partijen. Bijvoorbeeld C. Mol - G. Jansen, of A. vd Kooy - J. v Eijk. Waarschijnlijk mede hierdoor ontstond na de tweede ronde een ongebruikelijk kopgroepje, met J. Oldenkamp, R. de Vries, G. Jansen en Doornbos (hoe kon trouwens Christiaan Mol verliezen van Margreet Vink - op z'n minst toch een knappe prestatie van de laatste ...).

Twee rondes later al had Jansen zich alleen op kop gezet door een overwinning op de Vries. Oldenkamp en Doornbos hadden onderling remise gespeeld. De voorsprong zou Jansen in het vervolg alleen maar vergroten. Slechts vd Kooy wist hem nog enigszins bij te benen, maar moest in het onderlinge duel toch het onderspit delven.

De heer Doornbos was voortdurend bovenin het klassement te vinden. Een fraaie derde plaats werd uiteindelijk beloond met een taart als de beste niet-A, niet-B speler. Tino Jonker, op de vierde plaats, is eigenlijk al niets bijzonders meer. Steeds net iets te kort voor een absolute toppositie, maar toch steeds goed voor een prijsje. Evenals Christiaan Mol, die zijn inzinking van het begin van het toernooi al snel weer te boven was gekomen. Uiteindelijk werd hij met een vijfde plaats de best geplaatste jeugdspeler.

Helaas zat er nog een 'bug' in het programma van Tino, waardoor de indeling van de vijfde ronde even op zich liet wachten. Maar verder liep de organisatie weer prima. Dus alle lof voor deze aan Tino! De complete stand (bij gelijk eindigen geven weerstands punten de doorslag - alweer zo'n handig nieuwigheidje van het programma!):

1.	G. Jansen	8	11.	L. v Kooten	4
2.	A. vd Kooy	6	12.	J. v Til	4
3.	F. Doornbos	5½	13.	H. Straat	4
4.	T. Jonker	5	14.	M. Vink	3½
5.	C. Mol	5	15.	H. Reinders	3½
6.	T. v Wetten	5	16.	L. de Jonge	3
7.	J. Oldenkamp	4½	17.	L. Bosma	3
8.	J. v Eijk	4½	18.	K. Riethorst	2½
9.	R. de Vries	4	19.	G. Dun	1
10.	W. Piepot	4	20.	R. Veninga	0

Financieel overzicht club jaar 1990/1991.

Overeenkomstig de gemaakte afspraak op de jaarvergadering heb ik de administratie van de penningmeester, welke overigens in goede orde was, op iets meer vakkundige wijze uitgewerkt. Hierbij kon ik ook met balansen gaan werken en tot een jaaroverzicht komen. De resultaten hiervan vindt u hieronder.

G.J. Krol.

(Deze cijfers staan niet in de internet-versie, wel in het clubarchief)

Conclusie:

Tenzij het ledental erg zal tegenvallen, moet de contributie van f 100 per senior-lid voldoende zijn. Daar de liquiditeitspositie echter erg mager is, zou het bestuur de leden willen verzoeken om voor 2 jaar de contributie te betalen, dus één jaar in voren.

Het paardoffer.

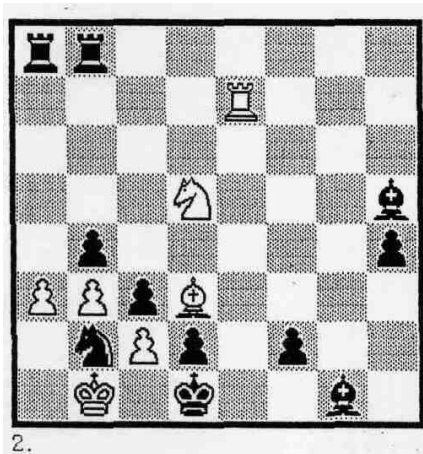
Tijdens een simultaan van meester Harrwitz werd aan een bord zijn paard door een pion van zijn tegenstander aangevallen. De meest voor de hand liggende zet was nu om het paard weg te zetten, maar Harrwitz zag, dat als hij het paard liet staan en zijn tegenstander hem nam, hij mat in 4 zetten kon geven. Indien hij het paard echter gewoon zou laten staan, zo bedacht Harrwitz, zou dat zijn tegenstander ongetwijfeld hoogst verdacht voorkomen. Zulke fouten maakte Harrwitz gewoonlijk niet. En hij sou dan het paard gewoon niet slaan. Wat nu te doen? Snel vond de gewiekste meester een geschikte weg. Toen hij de volgende keer weer bij zijn tegenstander verscheen, nam hij het paard in de hand en deed daarmee een onmogelijke zet. Zijn tegenstander bemerkte dit gelijk, en verlangde daarvoor een straf zet met de koning.

(Toendertijd bestond de regel, dat men bij een onmogelijke zet een straf zet van de koning kon eisen, waarvan ook veelal gebruik werd gemaakt. Tegenwoordig is het de regel, dat met het aangeraakte stuk een legale zet uitgevoerd dient te worden, indien dit niet mogelijk is mag willekeurig elke andere zet uitgevoerd worden).

Harrwitz protesteerde, maar zonder resultaat, de scheidsrechter werd erbij gehaald en deze besliste, dat Harrwitz conform de regels een strafzet met de koning moest doen.

Daarop Harrwitz: 'Wat een stommitieit heb ik daar uitgehaald, zo verlies ik toch het paard'. En dus deed hij een koningszet. Zonder ook nog maar met de ogen te knippen en de stelling nog eens te bekijken vrat zijn tegenstander gelijk het paard, waarop Harrwitz op zijn beurt, zonder een spier te vertrekken, mat in vier zetten aankondigde.

In het laatste nummer van vorig seizoen publiceerde ik een probleem van Tim Krabbé, een mat in 22.

De toen geciteerde oplossing bleek sneller te kunnen:

1.Pe3 Ke1 2.Pc4 Kd1 (2...Le2 3.Txe2 en 4.Pe3 mat) 3.Pxb2 cxb2 4.c4 (of c3) en de dreiging Le2 mat is niet lang meer te pareren (bijv. 4...Le2 5.Lxe2 Ke1 6.Ld3 Kd1 7.Le2 mat; of 6.Lg4 Kf1 7.Lh3 mat). Met dank aan Paul Koppens, e.e.a. geciteerd uit Schaaknieuws. Koppens stelde voor het probleem te redden door toevoeging van een

zwarte pion op h7; 4.c4 kan dan beantwoord worden door 4...Lg6.

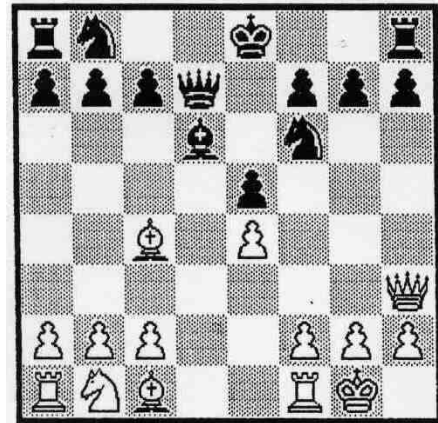
Het eerste offer ...

Het eerste offer komt op naam van Luuk van Kooten.

Deze speelde tegen Jan Paul Storm na 1.e2-e4 e7-e5, 2.Pg1-f3 d7-d6 3.d2-d4 Lc8-g4 4.d4xe5 Lg4xf3 5.Dd1xf3 d6xe5 6.Lf1-c4 Pg8-f6 7.0-0 Lc8-d6 8.Df3-h3 Dd8-d7 ..

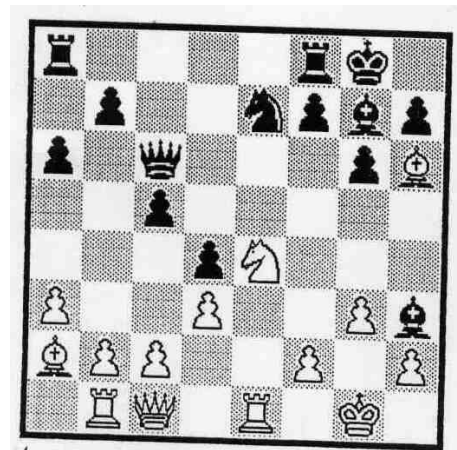
9.Lc4xf7!

Het is natuurlijk geen "diep" offer, maar desondanks de eerste combinatie van het seizoen 91/92.

3.

De eerste onmogelijke zet ...

4.

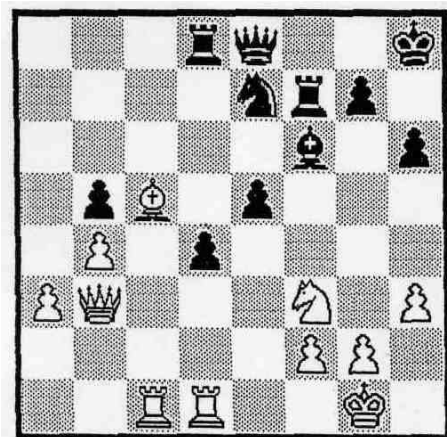
R. Hofman - J. v Hoorn

In deze stelling speelde de heer van Hoorn rustig f7-f5 om het sterke paard op e4 te verjagen. Pas twee zetten later kwamen de spelers er achter, dat de koning al enige tijd geslagen kon worden ... Fluks werd de stelling hersteld, en kon men, op reglementaire wijze, de partij voortzetten.

In de wedstrijd tegen Leek kreeg ik nevenstaande stelling op het bord. De hele avond al had ik mij met de rug tegen de muur moeten verdedigen (volgend jaar wil ik ook eens wit ...!) maar ik schatte mijn kansen nu eindelijk 'ns wat optimistisch in. Er dreigen weliswaar invallen over de c-lijn, maar het zwarte centrum ziet er indrukwekkend uit. Beide spelers verkeerden overigens al in tijdnood (wit had nog zo'n 8 minuten, ik 4).

27.Lc5xe7 (anders volgt 27...Pd5 en 28...Pc3) **27...Tf7xe7** **28.Tc1-c5?! e5-e4** **29.Dd3xb5 De8xb5** **30.e4xf3**

Eigenlijk vond ik het een beetje sneu voor mijn jonge tegenstander, een hele partij had hij prachtig gespeeld, en nu overzag hij zo'n simpel vorkje. Daarom bood ik hier remise aan (voor de derde keer,

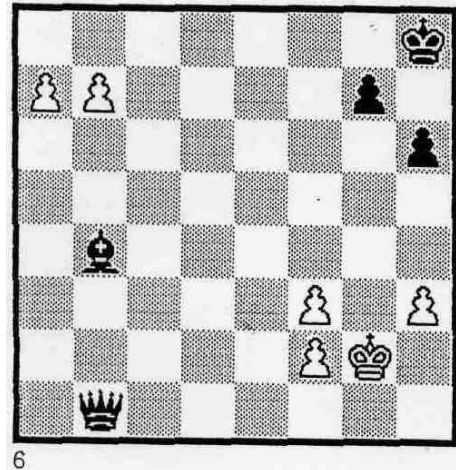

5.

F. Geuken - J. v. Eijk
stelling na zwart's 26e zet

overigens), Wat ook geaccepteerd werd. Met de opmerking, dat hij nog steeds vond, dat hij gewonnen stond, maar niet kon vluggeren

De reden dat ik dit hele verhaal vertel, ligt erin, dat de vrijpionnen op a3 en b4 inderdaad een formidabele kracht vormen. Toen we na afloop nog even door analyseerden, (en ik de ene fout op de andere stapelde, o.a. met een volkomen zinlose torenmanoeuvre Te7-c7-d7-e7) kregen we de volgende stelling op het bord:

Met torenruil had ik dame gehaald - maar desondanks sta ik op verlies! Wat te doen immers tegen promotie? Slechts remise door eeuwig schaak lijkt mogelijk: 1 .. Dg6+ 2. Kgl (2. Kh2? Ld6+ 3. Kgl Dbl+ en 4 .. Dxb7) 2. .. Dbl+ enz. Illustratief voor de kracht van de gebonden vrijpion.

JvE

Op de laatste Jaarvergadering werd gesteld, dat enkelen het spijtig vonden, dat zij hun tegenstander niet van te voren wisten. Hieraan is wat te doen. De wedstrijdleader is bereid om aan eenieder die dat wenst, op vrijdag de indeling te versturen. Ter compensatie van de porto-kosten zal een vergoeding van f 30 gevraagd worden. Belangstellenden kunnen zich melden bij de wedstrijdleader of de secretaris.

Wit begint ... en wint?

Vaak klinkt het, dat wit begint, en wint. Een seizoen of wat geleden werd in "Aanzet" eens een onderzoekje gepubliceerd van een Amsterdammer, die drieduizend-en-nog-wat partijen bekeken had. Zijn conclusie toen was, dat er eigenlijk geen statistisch significant verschil was tussen witte en zwarte winstpartijen.

Zou dit voor Hoogeveen nou ook gelden? Een simpel te beantwoorden vraag, dacht ik.

Van het vorig seizoen kon ik nog 330 uitslagen terugvinden. Een eenvoudige telling leerde me, dat van die 330 partijen er 123 gewonnen werden door de witpeler, 114 door zwart, en dat er 93 remise werden gegeven. In percentages resp. 37,3%, 34,5% en 28,2%.

Een wat laag percentage remises - alleen maar lonend voor de strijd lust van de Hoogeveeners, maar verder toch, denk ik, geen al te grote verschillen. Het ontbreekt mij aan de juiste statistische kennis om de stelling te onderbouwen, maar op mijn gevoel durf ik wel te stellen, dat de kleur niet echt doorslaggevend is.

Toen ik van al deze partijen het gemiddelde ELO-verschil (het ELO-getal geeft - ongeveer - iemands speelsterkte weer) ging berekenen stuitte ik wel op een opzienbarend gegeven.

Het blijkt namelijk, dat het gemiddelde krachtsverschil van de partijen die door wit waren gewonnen 94,6 punten was ten gunste van hem. Het gemiddelde krachtsverschil bij de zwarte winstpartijen ten gunste van zwart was 99,0 punten. Bij remise-partijen bestaat er slechts een krachtsverschil van 8,4 punt ten gunste van zwart.

Hieruit valt maar één conclusie te trekken: Het is over het algemeen de sterkste schaker die wint! Opzienbarend, nietwaar, om daar een hele avond op te gaan zitten rekenen. De kleur maakt niet zo gek veel uit, er is slechts een gering voordeel ten faveure van de witspeler.

In een allerlaatste poging om nog meer nuttige en zinvolle informatie te peuten uit mijn rekenarij heb ik ook alle partijen bekeken met een ratingverschil dat kleiner was dan 100. Indien spelers ongeveer even sterk zijn immers, en wit meer kans heeft op winst dan zwart, moet dat toch duidelijk worden.

Er bleven 104 partijen over, waarvan 33 door de witspeler zijn gewonnen (=31,7%), 42 remise zijn geworden (=40,4%) en 29 door de zwartspeler tot winst zijn gevoerd (=27,9%). Het blijkt dus, dat alleen maar het remise-percentages omhoog gaat, en dat wit en zwart alleen maar dichterbij elkaar komen. Statistisch gezien is er dus geen enkel bewijs te vinden, dat de witspeler vaker wint dan de zwartspeler.

Het is alleen aan te tonen, dat de sterkste schaker de beste kansen heeft de partijen te winnen!

JvE

UITSLAGEN 1E RONDE

R. de Vries	- J. v Til	1-0
W. Hulsebosch	- J. v Eijk	1-0
G. Jansen	- L. de Jonge	1-0
A. Lunenburg	- H. Straat	1-0
W. Stevens	- T. v Seventer	½-½
J. Oldenkamp	- H. Reinders	1-0
T. Jonker	- R. Veninga	1-0
R. Hofman	- J. v Hoorn	1-0
G. Krol	- N. Eggersman	0-1
G. Duinkerken	- W. Piepot	1-0
K. Riethorst	- F. Doornbosch	1-0
L. v Kooten	- JP Storm	1-0
L. vd Meer	- C. Mol	0-1
L. Klokman	- H. Kremer	0-1

UITSLAGEN 2E RONDE

F. Doornbosch	- H. Lahuis	1-0
W. Piepot	- JP Storm	0-1
J. v Hoorn	- L. vd Meer	1-0
H. Kremer	- G. Ike	½-½
K. Riethorst	- L. v Kooten	0-1
C. Mol	- G. Duinkerken	1-0
H. Reinders	- G. Krol	0-1
H. Straat	- T. v Wetten	1-0
T. Jonker	- R. Hofman	0-1
N. Eggersman	- J. Oldenkamp	0-1
J. v Eijk	- L. de Jonge	1-0
J. v Til	- A. vd Kooij	½-½
A. Lunenburg	- W. Stevens	½-½
R. de Vries	- W. Hulsebosch	0-1

de opening

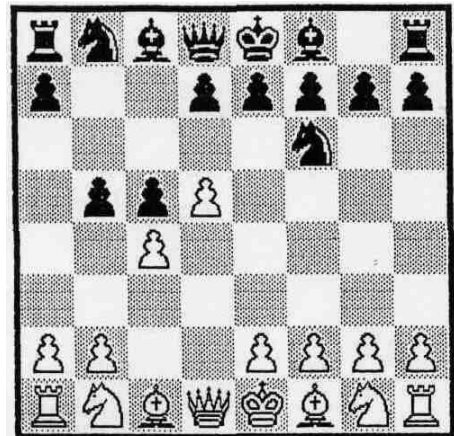
De Wolga, zo blauw, zo blauw ... (1).

Ja, ja, ik weet het. Het eigenlijke deuntje luidt, dat de Donau zo blauw, zo blauw is. Maar die is met alle lood- kwik- verf- en andere toevoegingen ook al niet zo blauw meer. En mijn tittel zou niets meer met schaken van doen hebben. En mijn redelijke goede humeur op dit moment.

Want wat wil het geval? Enige tijd geleden schreef ik in voor een internationaal correspondentie schaaktoernooi met als thema het "Wolga-gambiet". De voorronde groep heb ik ondertussen gewonnen (dat verklaard mijn redelijk goede humeur...).

En dit is dan de aanleiding voor dit serietje verhaaltjes.
de uitgangsstelling ontstaan na **1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 b5?!**

De witspeler staat nu voor een eerste keus. De pion op b5 slaan, of het gambiet direkt weigeren. Tweemaal speelde een tegenstander 4.Pf3 om het gambiet te weigeren.

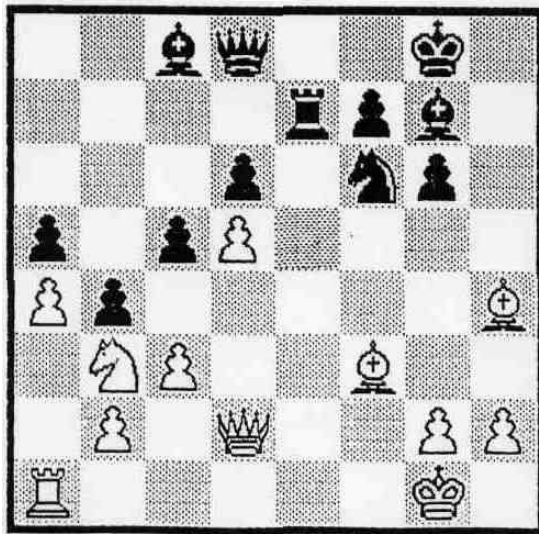
7

(1) Na **4.Pf3 Lb7 5.a4 b4 6.Pbd2 e6 7.e4 exd5 8.cxd5 d6 9.Ld3 Le7 10.0-0 0-0**

11.b3 a5 12.Lb2 Pbd7 13.Pc4 Dc7 stond zwart een zware verdediging te wachten. Op de 27e zet werd remise overeengekomen, Salo (Finland) - v. Eijk.

(2) Beter liep deze variant tegen een Oostenrijker:

Roth - v. Eijk. **4.Pf3 Lb7 5.a4 b4 6.Pbd2 a5** (waarschijnlijk ook beter om e7-e6 achterwege te laten) **7.e4 d6 8.Le2 Pbd7 9.0-0 g6 10.Ld3** (waarom een loper in twee tempi naar dit veld gespeeld?) **10...Lg7 11.Pb3 0-0 12.Lg5 Pg4 13.Dd2 Te8 14.h3 pge5 15 Pxe5 Pxe5 16.Le2** (drie tempi??) **16...La6 17.Dc2 Dc7 18.Le3 e6 19.Tfel Te7 20.f4 Pd7 21.Lf3 Tae8 22.Lf2 exd5 23.exd5 Dd8!?** **24.Txe7 Txe7 25.Lh4 Pf6 26.f5 Lc8 27.fxc6 hxc6 28.Dd2**

8.

28...De8!? Een pionoffer dat al op de 23e zet bedoeld was. Een preciese winst zag ik hier niet, maar ik redeneerde, dat het paard op a5 ver van de verdediging af zou raken, terwijl het bezit van de e-lijn, alsmede de sterke donkere loper, voldoende compensatie zouden zijn. **29.Pxa5 Pe4 30.De1 Ld4+ 31.Kh2 f6 32.Pc6 Th7 33.Le1**

Terwijl de zwarte stukken streven naar betere samenwerking raakt de witte verdediging totaal gedesorienteerd.

33...Pg5 34.Pxd4 De5 35.Kg1 cxd4

("on second thought" bedacht ik dat de dame op e5 beter staat. De pion op b4 is momenteel van geen belang meer, evenmin als de algemene pionnenstructuur) **36.h4 Pxf3+ 37.gxf3 g5 38.Dd1 gxh4 39.Kh1 Tg7 40.Dc2 h3** en opgegeven - de dreiging Tg7-g2 valt niet meer te pareren.

Een andere manier van weigeren speelde ikzelf eenmaal. Toevallig had ik kort voor de start van het toernooi deze wijze van spelen gezien in een tijdschriftje (ik geloof zelfs een partij van Brenninkmeyer). (Vanuit diagram 7) **4.a4!?** **bxc4?** (**4...b4!**) **5.Pc3 Lb7 6.e4 d6 7.Lxc4 e6? 8.Db3 Dc7 9.Pb5** en wit stond duidelijk beter in v. Eijk - Stobbe (USA). (wordt vervolgd)

Oplossing test 1.

A. Dit is het korrekte plan. U moet van de gelegenheid gebruik maken om 16.Pb3 te spelen. Als u dit ook maar een zet uitstelt, kan zwart 16...a4 spelen, om 20.Pb3-c5 te voorkomen.

Het is strategisch gezien ook juist om te stellen, dat na ruilen van de zware stukken het eindspel duidelijk superieur voor wit staat. De strijd tussen het goede paard en de slechte loper biedt inderdaad zwart weinig overlevingskansen. Dat is ook de reden dat zwart niet wit's controle over de c-lijn kan betwisten.

B. Hoewel gebaseerd op een op zich juiste strategie (het creëren van een vrijpion) is dit plan niet effectief omdat dxc5 de zwarte centrumpionnen bevrijdt. Hij krijgt dan de mogelijkheid om met ...e5 ruimte in het centrum te veroveren. Aldus wordt het paard beperkt in zijn bewegingsruimte, terwijl bovendien de loper op c8 gedeeltelijk bevrijd wordt. Deze loper kan dan ook niet langer meer als 'slecht' worden beschouwd omdat zwart zijn centrumpionnen op kan laten rukken. Om volledig voordeel te kunnen blijven trekken van de slechte loper moet wit de stelling gesloten houden. Het is zeker geen goede politiek om zwart controle over veld e5 te geven.

C. Strategisch gezien is dit plan korrekt, maar het kan niet uitgevoerd worden. U zag namelijk niet dat na 16 Db3? zwart voort kan zetten met 16...a4! Omdat de pion op h5 niet geslagen kan worden vanwege de penning La6, is de enigste manier om actief te blijven spelen 17.Dd2. Daarna maakt 17...La6 het onmogelijk om nog een toren op de zevende rij te spelen vanwege het dreigende ...b4.

Kortom, u kunt niet de torens onmiddellijk op de c-lijn verdubbelen. Dit hoeft u ook geen zorgen te geven, omdat het ruilen van de zware stukken voordelig voor u zou zijn, zoals al bij plan A is uitgelegd. Strategische punten:

A. 10

B. 2

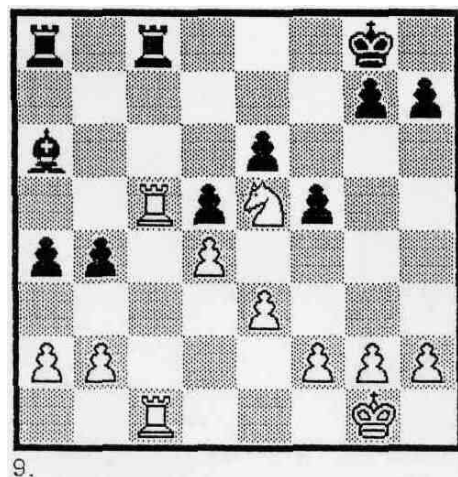
C. 5

Taktische punten: geef uzelf 3 punten indien u zwart's verdediging tegen plan C (16...a4!) vond.

Aljechin - Yates, Londen 1922.

16.Pb3 a4 (de poging 16...Lb7, om na 17.Pc5 Tec8 te spelen en hiermee wit te dwingen met de pion op e5 terug te nemen wordt krachtig weerlegd met 17.Dc7, waarna wit zijn plan ongehinderd kan uitvoeren) **17.Pc5 Pxc5 18.Dxc5** (als 18.dxc5 e5!, en zwart bezet het centrum en brengt zijn dameloper tot leven. Bovendien kan wit niet oprukken met zijn c-pion omdat hij dan het risico loopt deze te verliezen) **18...Dxc5 19.Txc5 b4 20.Tfcl La6 21.Pe5!**

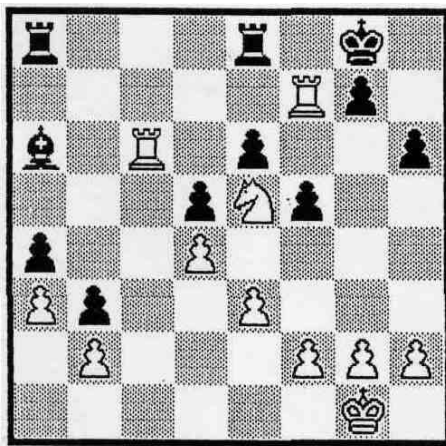
(In het diagram hoort Tc8 op e8 te staan, FvA, 2008)

9.

Wit heeft zijn strategische doelen bereikt: de c-lijn, en veld e5 zijn volledig onder zijn controle. Bovendien, voordat hij de strijd om de c-lijn aangaat, zal zwart de konsekwenties moeten overwegen van het eindspel van het goede paard versus de slechte looper.

21...Teb8 (21...Tec8 22.Txc8+ Txc8 23.Txc8 Lxc8 24.Pc6 met de dubbele dreiging Pe7+ en Pxb4) **22.f3 b3 23.a3 h6** (ook hier kan 23...Tc8 niet: 24.Txc8+ Txc8 25.Txc8+ Lxc8 26.Pd3 en zwart kan 27.Pc5 niet voorkomen met het verlies van pion a4 of e6. Deze variant, als de vorige, laat duidelijk zien dat dit eindspel van paard versus looper hopeloos is voor zwart) **24.Kf2 Kh7 25.h4 Tf8 26.Kg8 Tfb8** (Zwart kan alleen maar wachten) **27.Tc7 Lb5 28.T1c5 La6 29.T5c6 Te8 30.Kf4** (wit verbetert langzaam aan zijn positie, terwijl zwart machteloos staat) **30...Kg8 31.h5! Lf1 32.g3 La6 33.Tf7**

10.

Het binnendringen van beide torens op de zevende rij maakt het voor wit mogelijk een prachtig eind aan de partij te breien: **33...Kh7 34.Tcc7 Tg8 35.Pd7! Kh8 36.Pf6! Tcf8 37.Txg7! Txf6 38.Ke5! 1-0**, omdat op 38...Tff8 volgt 39.Th7+ Kg8 40.Tcg7 mat.